

අනු මිට සරු කරන - පෝෂණය ගැන සිතන සත්ත්ව නිෂ්පාදනය

සත්ත්ව නිෂ්පාදනය යනු මිනිසාට අවශ්‍ය සත්ත්ව ප්‍රෝටීන හා සෙසු ආර්ථික වටිනාකමකින් යුතු දේ ලබා ගැනීමට සිදු කරනු ලබන සත්ත්ව පාලනය යි.

අතීතයේ සිට මේ දක්වා සත්ත්ව පාලනය යටතේ ඇති කරමාත්ත වන්නේ කිරි දෙනුත්, මී හරක්, මසට එළුවන්, කිරිට එළුවන්, උරන්, හාඩුන්, කුකුලන් (බිත්තර සඳහා), මොස්ලර් කුකුලන්, පාත්තයින්, තාරුවන්, කරකුම් හා වටුවන් කුමටින් පාලනයකින් යුතුව ඇති කිරීමයි.

ඉන්දියන් සාගරයේ මුතු ඇටය නම් ලද ශ්‍රී ලංකාව පෞරව විවිධත්වය අතින් ලෝකයේ පළමු ස්ථානයට අයත් රටවල් කිහිපයෙන් එකකි. දේශීය සත්ත්ව පාලනයේ විශේෂ විභවතාවයක් පවතී. කෙසේ වෙතත්, නිදහසින් පසුව, මේ දක්වා විවිධ රජයන් යටතේ මෙම පශු සම්පත් නිෂ්පාදන කරමාත්තය ඉහල නැංවීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කල ද, වර්තමානය දක්වා එම අංශයේ සුවිශේෂ වර්ධනයක් දක්නට නොලැබේ. දේශීය ස්වාභාවික සම්පත් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් මෙම සත්ත්ව නිෂ්පාදන ජාතියේ අවශ්‍යතාවයට සරිලන පරිදි ඉහල නැංවීම ජාතික වගකීමක් බව මෙහිදී සඳහන් කළ යුතු වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ දළ ජාතික අදායමෙන් 20% ක් පමණ ප්‍රමාණයක්ම කෘෂිකර්මය හා සත්ත්ව පාලන අංශයෙන් දායක වුව ද, සත්ත්ව පාලනයෙන් මේ සඳහා දායක වන්නේ 3% ක් වැනි (2001 ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන) ප්‍රතිශතයකි. මෙම කරමාත්තයේ යෙදී සිටින පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් වුවත් විශේෂයෙන්ම, සත්ත්ව පාලනයට

වැඩි දායකත්වයක් ලැබෙන්නේ ග්‍රාමීය සුළු පරිමාණ ගොවීන් ගෙනි. ශ්‍රී ලංකාවේ සත්ත්ව පාලනයේ ප්‍රධාන අංශයක් වන්නේ කිරි පවිටි පාලනය යි. තව ද, එය ශ්‍රී ලංකාව පුරා විසිරී පවතී. එය කලාප 06 ක් යටතේ බෙදා වෙන් කල හැකිය. එනම්, කඳුරට, මැදරට, පොල් ත්‍රිකෝණය, වියලි කලාපය, යාපන අර්ධද්වීපය හා අතර මැදි කලාපය යි. එල ගවයන් හා මී ගවයන් ගෙන් 70% ක පමණ ප්‍රමාණයක් දක්නට ලැබෙන්නේ වියලි කලාපයේ හා අතර මැදි කලාපයන්හි ය. ඉතිරි 30% ප්‍රමාණය තෙත් කලාප වල විසිරී සිටී. තෙත් කලාප වල විසිරී සිටින සතුන්ගෙන් දැනට රටේ

ශාක අතුරු එල ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් මිලියන 5.8 කට වැඩිය. මෙයින් මෙට්‍රික් ටොන් 4.5 ක් පමණ ගොවිතැනින් ඉවත දමන පිදුරු ය. ඊට අමතරව, මිනිස් ආහාර සඳහා ධාන්‍ය සැකසීමේ දී ඉවතලන බෝග අතුරුඑල සත්ත්ව ආහාර ලෙස යොදාගෙන සතුන් පෝෂණය කිරීමෙන් කිරි නිෂ්පාදනය ඉහල නැංවීමේ හැකියාව පවතී. කිරි නිෂ්පාදනය ඉහල නැංවීමට ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රදේශ වලට අනුව, ගැලපෙන ගව වර්ග අභිජනනය කිරීමේ විශේෂ වැඩ පිලිවෙලක් සකස් කර, එමගින් කිරි නිෂ්පාදනය ඉහල නැංවිය හැකි වේ.

සාගරිකා ජයලත් මැණිකේ
පර්යේෂණ නිලධාරීන්
 කෘෂි ප්‍රතිපත්ති හා ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අංශය
හෙක්ටර් කොඩ්ඩාකඩුව ගොවි කවයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය.

නිෂ්පාදනය කරන කිරි ප්‍රමාණයෙන් 61% ආසන්න ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදනය කරයි. 2003 වර්ෂයේ ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු කිරි නිෂ්පාදනය ලීටර් මිලියන 15.6 කි. එය වාර්ෂික කිරි අවශ්‍යතාවයෙන් 15% කි. (ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව) ඉතිරි කිරි අවශ්‍යතාවය සපුරා ගන්නේ කිරි පිටි හා කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන ආනයනය කිරීමෙනි. 2003 වර්ෂයේ දී, කිරි පිටි හා ඒ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන මෙට්‍රික් ටොන් 67941 ක් ආනයනය කර තිබේ. ඒ සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය රු බිලියන 11.5 ක මුදලක් වැය කර ඇත. මෙම අති විශාල වියදම විනිමය මෙරට තුළ රඳවා ගැනීමට නම් දේශීය සම්පත් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් සංවර්ධනය විය යුතුය. එසේ කිරීමට අවශ්‍ය කාලගුණික තත්ත්වයන් ද දේශීය වශයෙන් පවතී.

ශ්‍රී ලංකාවේ වාර්ෂිකව පාරිභෝජනයට නොගන්නා බෝග

ශ්‍රී ලංකාවේ මී ගවයන් ඇති කිරීම මගින් අතීතයේ සිට මේ දක්වා ග්‍රාමීය කෘෂි කරමාත්තයට අවශ්‍ය සත්ත්ව ශ්‍රමය ලබා ගැනීමට යොදා ගන්නා ලදී. ඔවුන් ගෙන් ලබා ගන්නා කිරි ප්‍රමාණය, ප්‍රමාණයෙන් අඩු වුවද, විශේෂත්වය වන්නේ ඔවුන්ගේ කිරිවල ඉතා ඉහල මේද ප්‍රමාණයක් පැවතීමයි. මෙමගින් කිරි ආශ්‍රිත අතුරු නිෂ්පාදන රාශියක් නිපද වේ. විශේෂයෙන්ම, ශ්‍රී ලංකාවේ මුදවපු මි කිරි හා අනෙකුත් අතුරු නිෂ්පාදන, මේ යටතේ ගත හැකිය. කිරි ආශ්‍රිත අතුරු නිෂ්පාදන සිදු කිරීමෙන් ඉතා හොඳ ආදායමක් ලබා ගැනීමේ අවස්ථා පවතී. එය නැවුම් කිරි විකිණීමෙන් ලබා ගන්නා ආදායමට වඩා ඉතා වැඩිය.

ශ්‍රී ලංකාවේ මස් පිණිස සතුන් ඇති කිරීම නීතිගත කර නොමැති වුව ද, වියලි කලාපයේ අඩු කිරි නිෂ්පාදන විභවතාවයක් ඇති සතුන් මස් පිණිස විකිණීමෙන් එම ප්‍රදේශවල ගොවියන් හොඳ ආදායමක් උපයා ගනී. ඉතා හොඳින් සංවිධානය වූ

ව්‍යාපාරයක් ලෙස අතරමැදියන්ගේ මැදිහත් වීම මත මෙය සිදු වේ. ඊට අමතරව කුරුණෑගල, මොණරාගල වැනි දිස්ත්‍රික්ක වල මී හරක් ද, මස් පිණිස විකිණීම ඉතා සුලභ දර්ශනයකි.

මස් පිණිස කුකුලන් ඇති කිරීමේදී ද, සුක්‍ෂම ක්‍රමය (Intensive) අනුගමනය කරයි. මේ සඳහා ගත වන කාලය දින 45 කි. මෙහි දී විශේෂයෙන්ම සාන්ද්‍ර ආහාර ලබා දිය යුතුය. දින 45 ක කාලයක්

ගැනීමේ හැකියාව පවතී. ගම් කුකුලන් ගම්බොරෝ වැනි රෝග වලට ප්‍රතිරෝධී බැවින් මෙම ක්‍රමය ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීයව ප්‍රචලිත කිරීමෙන් බිත්තර හා මස් නිෂ්පාදනය ඉහල නැංවීමට යොදා ගැනීම ඉතා යෝග්‍ය වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින ඉල්ලුමට සරිලන පරිදි මස් හා බිත්තර නිෂ්පාදනයක් සිදු නොවේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ සත්ත්ව පාලනය ගැන කථා කිරීමේ දී දෙවන ස්ථානයට එන ප්‍රධාන කර්මාන්තය වන්නේ බිත්තර පිණිස හා මස් පිණිස කුකුලන් ඇති කිරීමයි. මහනුවර, මාතලේ, ගම්පහ, කොළඹ, හම්බන්තොට යන දිස්ත්‍රික්ක වල කුකුළු පාලනය ව්‍යාප්ත වී ඇති අතර විශේෂයෙන් ම කුකුළු පාලන බිම් නිරූපිත වියම පළාතේ පුත්තලම, කුරුණෑගල සහ බස්නාහිර පළාතේ කළුතර දිස්ත්‍රික්කය අයත් වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ 2003 වර්ෂයේ සාමාන්‍යයෙන් මසකට බිත්තර 73,740,000ක් (Census) නිෂ්පාදනය කරයි. සාමාන්‍යයෙන් වැඩිහිටි පුද්ගලයෙකුට පෝෂණ අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට අවුරුද්දකට බිත්තර 150 ක් සහ මස් කි.ග්‍රෑ.10 පමණ අවශ්‍ය වන බව පෝෂණවේදීහු පෙන්වා දෙති.

තුල දී, සතුන්ගේ බර කි.ග්‍රෑ.2 කට ආසන්න වේ.

සත්ත්ව පාලනය සඳහා අවශ්‍ය සාන්ද්‍ර ආහාර ප්‍රමාණවත් ප්‍රමාණයක් මෙරට තුළ නිෂ්පාදනය නොකරයි. නිෂ්පාදනය කරන සත්ත්ව ආහාර වලට අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය බොහොමයක් ගෙන්වන්නේ විදේශ රට වලිනි. සත්ත්ව ආහාර නිපදවීමේ දී ප්‍රධාන වශයෙන් යොදා ගන්නා බඩඉරිඟු, විශාල ප්‍රමාණ වලින් අපට ආනයනය කිරීමට සිදු වී තිබේ. ඊ සඳහා විශාල විදේශ විනිමය ප්‍රමාණයක් වැය කිරීමට ද සිදුව ඇත. නමුත් දේශීය බඩ ඉරිඟු නිෂ්පාදනය ඉතා සාර්ථකව සිදු කිරීමේ හැකියාව පවතී. සාන්ද්‍ර ආහාර වල මිල ඉතා අධික වීමෙන් සත්ත්ව පාලනයට අවශ්‍ය ආහාර සඳහා වැය වන වියදම ද ඉතා අධික වේ. එමනිසා, මස් හා බිත්තර වල නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉතා වැඩි අගයක් ගනී.

තාරාවන් ඇති කිරීම, කුකුලන් ඇති කිරීම තරම් ජනප්‍රිය නොවුව ද, ශ්‍රී ලංකාව තුළ බොහෝ ප්‍රදේශයන් හි කුඩා පරිමාණයෙන් සිදු කෙරේ. තාරාවන්ට ද, කුකුලන්ට වැලඳෙන බොහෝ වයිරස් රෝග වලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාවක් පවතී. අවුරුද්දක දී කිකිලියන්ට සමාන බිත්තර ප්‍රමාණයක් ලබාදෙන අතර තාරා බිත්තර, කිකිලි බිත්තර වලට වඩා ප්‍රමාණයෙන් විශාල ය. ආර්ථික ජීවන කාලය කිකිලියන්ට වඩා මාස 06 කින් වැඩිය. බිත්තර වල ඇති පිළි ගඳ හා සතුන් පාලනයට විශාල ආහාර ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය වීම හේතුවෙන් තාරා පාලනය එතරම් ජනප්‍රිය වී නැත. ඔවුන් පාලනය කිරීමට විශාල ගුම් ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය වන අතර තාරාවන් ඇස් හා හොට නිතර ජලයෙන් සෝදන නිසා ඊ සඳහා අවශ්‍ය ජලය ද සතුන්ට සැපයිය යුතුය. කෙසේ වෙතත්, ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින ඉල්ලුමට සරිලන පරිදි මස් හා බිත්තර නිෂ්පාදනයක් සිදු නොවේ. දේශීය සංචාරක ව්‍යාපාරය හොඳින් පැවැත්වෙන නිසා මෙම නිෂ්පාදන අලෙවි කර ගැනීමේ ගැටළුවක් මතු නොවේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ලෙස බිත්තර නිෂ්පාදනය සිදු වන්නේ අධි සුක්‍ෂම (Intensive) ක්‍රමය උපයෝගී කරගෙන ය. සතුන් එක් ස්ථානයක රඳවා අවශ්‍ය ආහාර හා අනෙකුත් අවශ්‍යතා සැපයීම සිදු කරයි. මෙය අධික වියදම් සහිත ක්‍රමයකි. බිත්තර සඳහා ඇති කරන සතුන් අවුරුදු 2ක පමණ කාලයක් තබා ගත හැකිය. හොඳ වර්ගයක සතුන්ගෙන් සාමාන්‍යයෙන් වසරකට බිත්තර 200 ක් පමණ නිෂ්පාදනය කර ගත හැකි වේ. ආහාරවල තත්ත්වයේ වෙනස් වීම මත එය අඩු වැඩි වීම් වලට භාජනය විය හැකිය. දවසේ ආලෝකය ලැබෙන කාලය වැඩි කිරීමෙන් බිත්තර නිෂ්පාදනය වැඩි කර ගැනීමේ හැකියාව පවතී. එයට හේතුව, ධීවම මෝටනය ආලෝකය සමඟ උත්තේජනය වීමයි.

සාන්ද්‍ර ආහාරවල මිල පාලනය කර ගොවීන්ට සහනාධාර ක්‍රමයකට මේවා ලබා ගැනීමට අවස්ථාව සැලසීමෙන් ගොවීන්ගේ නිෂ්පාදන වියදම අඩු කර ගත හැකි අතර සත්ත්ව පාලනයෙන් හොඳ ආදායමක් ද, ලබාගැනීමේ හැකියාව ලැබේ. සත්ත්ව ආහාර සඳහා අවශ්‍ය ධාන්‍ය වර්ග ශ්‍රී ලංකාවේ වගා කිරීමට සැලැස්වීමෙන් ගොවියන්ගේ ආදායම මෙන්ම තව රැකියා අවස්ථා ද ජනිත වේ.

කළුකුම් පාලනය ගැන විමසීමේදී, එය එතරම් දියුණු මට්ටමක නොපවතී. මෙම මස් ඉතා මිල අධිකය. සාමාන්‍ය ජනතාවට පාරිභෝජනය කල නොහැකි තරම් ය. තත්කල් සමය වැනි උත්සව අවස්ථා වල දී

කළුකුම් මස් මිලෙන් අධිකය

ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට සතුන් කිහිප දෙනෙක් බැහිත් ඇති කරන සත්ත්ව පාලකයින් දක්නට ලැබේ. කළුකුම් පාලනයට අවශ්‍ය පැටවුන්

ලබා ගත යුත්තේ තමන්ම බිත්තර රැක්කවීම මගිනි.

වටුවන් ඇති කිරීම ශ්‍රී ලංකාවේ සාම්ප්‍රදායික නොවන

මවුන් සුදුසු බරට එලැඹේ. වටුව මස් වල ප්‍රෝටීන ප්‍රමාණය (20.6%), කුහුල මස් වල (18.8%) ප්‍රෝටීන ප්‍රමාණයට වඩා වැඩිය. වටුව බිත්තර වල ද 13.2% පමණ

උග්‍රත් ඇතිකර ගත හැකිය. උග්‍ර මස් වලට අගයක් එකතු කර (හැම බේකන්) විකිණීමෙන් වැඩි ආදායමක් ලබා ගැනීමේ හැකියාව පවතී.

වටුවන් ඇති කිරීම ශ්‍රී ලංකාවේ සාම්ප්‍රදායික නොවන ක්‍රමයක් වුව ද, මෑතක සිට ඊට ගොවීන් යොමු වෙමින් සිටී.

ක්‍රමයක් වුවද, මෑතක සිට ඊට ගොවීන් යොමු වෙමින් සිටී. සංචාරක ව්‍යාපාරයේ වර්ධනයත් සමඟ මේ සඳහා පවතින ඉල්ලුම වැඩි වෙමින් පවතී. දැනට, වටුවන් වැඩි වශයෙන් ඇති කරන රටවල් අතර ජපානය, චීනය, සිංගප්පූරුව, හොංකොං දිවයින, කොරියාව, තායිලන්තය, මැලේසියාව හා ඉන්දුනීසියාව ප්‍රධාන වේ. වටුවන් මස් හා බිත්තර ලබා ගැනීම සඳහා ද අලංකාරය සඳහා ද පර්යේෂණ සඳහා ද ඇති කෙරේ. වටුවන් බිත්තර දැමීම ආරම්භ කරන්නේ පළමු සති 06 හෝ 07 තුළදී ය. වසරකට බිත්තර 200-300 ක් පමණ ලබා ගැනීමේ හැකියාව පවතී. මස් පිණිස භාවිතා කරන්නේ තම් දින 42 ක් වන විට

ප්‍රෝටීන ප්‍රමාණයක් අඩංගු වේ. උග්‍රත් ඇති කිරීම ඉතාමත් ලාභදායී සත්ත්ව නිෂ්පාදන කර්මාන්තයකි. විශේෂයෙන්ම, සීමිත කාලයක දී නිෂ්පාදනය කළ හැකි මස් ප්‍රමාණය වැඩිවීම හා සෙසු විඳුම් අඩු වීම මේ කර්මාන්තයේ ප්‍රධාන වාසියකි. ශ්‍රී ලංකාවේ බස්නාහිර පළාතේ උග්‍රත් ඇති කිරීමේ විභවතාවයක් පවතී. කොළඹ සිට හලාවත දක්වා ගොඩබිම් තීරය Pig Belt යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ. මස් සඳහා මෙන්ම ඇති කිරීමට අවශ්‍ය උග්‍ර පැටවුන් සඳහා ද විශේෂ ඉල්ලුමක් පවතී. සාමාන්‍යයෙන් මාස 06 ක් පමණ වන විට කි.ග්‍රෑ. 80-100 අතර විකිණීමට සුදුසු

එම පාලනය ශ්‍රී ලංකාවේ විඳුම් කලාපයේ ප්‍රචලිත ලාභදායී ව්‍යාපාරයකි. එමඟින් ගොවීන්ට අමතර ආදායමක් ලබා ගත හැකි අතර පවුලේ පෝෂණ මට්ටම ද ඉහල නංවා ගත හැකි වේ. විශේෂයෙන්ම, එම කිරි ඖෂධීය වටිනාකමින් යුතු ඉතා ගුණදායී පානයකි. එය මවිකිරි වලට සමානය. වැඩි වන ජනගහනයට අවශ්‍ය මස් නිෂ්පාදනයට ඉතා යෝග්‍ය පිලිතුර වන්නේ මස්ට එරෙහිව ඇති කිරීමයි. එරෙහිව ඇති කිරීමට විශේෂ තෘණ බිම් අවශ්‍ය නොවන අතර ඒ සඳහා ගව පාලනයට මෙන් දීර්ඝ කාලයක් ගත වන්නේ ද නැත. ගව හා උග්‍ර මස් හා සසඳා බලන විට වැය වන මුදල අඩු වීමත්, එතරම් විශේෂ දැනුමක් අවශ්‍ය නොවීමත්, එම දෙවර්ගයටම වඩා එම මස් ආහාර පිණිස ගැනීමට දක්වන කැමැත්ත නිසාත්, මෙරට එම පාලනය ඉතා පහසුවෙන් නියැලීමේ හැකියාව පවතී.

ගොවි ජනතා

'ගොවි ජනතා' සභාව පිළිබඳව ඔබ දක්වන අදහස් හා ප්‍රතිචාර අපි ඉතා අගය කොට සලකමු. එසේම, ඒවා ඉදිරි කලාපයන් හි පල කිරීමට ද කටයුතු කරනු ලැබේ. එබැවින්, එවැනි දෑ සංස්කාරක වෙත පහත සඳහන් ලිපිනයට යොමු කළ හැකිය.

සංස්කාරක
ගොවි ජනතා
හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
114, විජේරාම මාවත,
කොළඹ - 07.

දුරකතනය : 2696981, 2698540 - 41
දිගුව : 281